

NEDERLANDS FARMACEUTISCH ONDERZOEK IN DE INTERNATIONALE LITERATUUR

ONDERSTEUNING VAN ZELFMANAGEMENT BIJ ASTMA EN CHRONISCH OBSTRUCTIEVE LONGZIEKTE

Auteur **Rik Ensing**

Suboptimale zelfmanagement met inhalatiegeneesmiddelen bij astma en COPD komt veelvuldig voor en kan leiden tot slechtere resultaten van de behandeling. De *Respiratory Adherence Care Enhancer* (RACE)-vragenlijst is ontwikkeld om individuele barrières voor zelfmanagement te identificeren en adresseren.

In deze implementatiestudie onderzochten Visser en collega's de haalbaarheid van deze vragenlijst in de dagelijkse praktijk. De studie werd uitgevoerd met astma- en COPD-patiënten in vijf Nederlandse openbare apotheken. Patiënten werden onderverdeeld in twee groepen, waarbij de controlegroep de gebruikelijk farmaceutische zorg ontving en in de interventiegroep werd deze zorg gecombineerd met de RACE-vragenlijst. Patiënten werden uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen bij de start en na vijf en tien weken follow-up. De geïdentificeerde barrières resulteerden in vervolggconsulten bij aanvang van de therapie en na vijf weken. Ervaringen van patiënten en consulenten (studenten Farmacie) werden verzameld met respectievelijk een vragenlijst en gerapporteerde bevindingen. De studie had als primaire focus het implementatieproces en secundair werd gekeken naar de verschillen in de gerapporteerde barrières en ziektecontrole.

In totaal werden 84 patiënten geïncludeerd: 48 werden toegewezen aan de interventie- en 36 aan de controle-

groep. De patiënttevredenheid over de ondersteuning met de RACE-vragenlijst was hoog (71%). Patiënten voelden zich gemotiveerd, gerustgesteld en hadden meer vertrouwen in hun ziektemanagement. De consulenten meldden ook een toename in het bewustzijn van barrières bij de patiënten. De inhalatietechnieken waren significant verbeterd bij follow-up in de interventiegroep (OR 0,30 [95%-BI 0,10-0,91]). Er werden geen significante verschillen waargenomen voor veranderingen in het aantal barrières en ziektecontrole.

De auteurs concluderen dat het ondersteunen van zelfmanagement met de RACE-vragenlijst haalbaar is en wordt gewaardeerd. Bovendien faciliteert het gedragsverandering door middel van patiëntgerichte farmaceutische zorg bij astma en COPD. ■

- Visser CD, Antonisse LLM, Alleda FM, Bos C, Saini P, Kuipers E, Guchelaar HJ, Teichert M. Self-management support with the Respiratory Adherence Care Enhancer instrument in asthma and chronic obstructive pulmonary disease: An implementation trial. *Br J Clin Pharmacol.* 2024 May;90(5):1344-1356. doi: 10.1111/bcp.16025.

Citeer als: Ensing R. Ondersteuning van zelfmanagement bij astma en chronisch obstructieve longziekte. *Nederlands Platform voor Farmaceutisch Onderzoek.* 2024;9:e1772.